

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Fő tér 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttörben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Fejes István beiktatása.

— dec. 14.

Vasárnap iktatta be püspöki méltóságába a tiszáninneri református egyházkerület ujonnan választott püspökét: Fejes Istvánt. És Sárospatak ódon, historiai emlékezetű falai között — abban a történelmi levegőben — fogadta Fejes István, amint eléje járult üdvözlésre a magyar református világ. A választott vezér hivatalosan is élére állt az egyházkerületnek és áhitatok bontogatták a szárnyukat és ott vert, ott lüktetett ezrek lelkesedése: úgy éreztük abban a percben, hogy egy gyönyörű, egy harmónikus emberi élet érte be a legigazabb stációt. A méltóságot, melyhez Fejes Istvánt a maga tisztult, puritán értékei juttatták és a megbecsülésnek, a ragaszkodásnak olyan imponálóan jött megnyilvánulását, melylyel a csak igazán nagyokat valljuk a legjobbjaink közül valónak.

A Kun Bertalan öröke — az a méltóság, melyet az egyházkerület most Fejes Istvánra ruházott — az apostoli munkára kötelez. Annak a nagy embernek az emlékét az idők áradása nem tudja elmosni és elevenen él a tudat, mely a Kun Bertalan életében az apostoli buzgóság, a munkára való nemes tevékenység és a mindeneget megértő szeretet inkarnációját látta. És a Kun Bertalan emlékét becsülte meg, a maga sok százados tradícióihoz maradt hű a tiszáninneri református világ, amikor a püspöki méltóságot, a Kun Bertalan örökét Fejes Istvánra ruházta. Az egyenlők eljese: mondotta Dókus Ernő és mi érezzük: szegény a toll, amikor Fejes Istvánról kell írnia. Itt él galambösen, a maga kedves, fehér öregségével közöttünk, munkában való, örökkön tevékeny életnek tudjuk az életét és minden nap meghozza annak a bizonyosságát, hogy klasszikus becsüjével, istenáldotta tehetségével és nemes eltökéltségeknek szegődött szolgálata az erőt csak a mindannyiunk javát akarja. Tudja, érzi ezt a tiszáninneri református világ is és bölcsen, a nagy elődök emlékéhez méltóan határozott, amikor a püspöki méltóságra Fejes Istvánt emelte. És áhitatos megindultsággal,

nemesen, egyszerűen folyt le a vasárnapi beiktatás. A lelkek ünnepe volt és nem kapott helyett a hivalkodó pompa. Ezek állottak Fejes István elé és szívesen, igaz szeretettel mondták a köszöntő szót: a szót, amelyben a lelkünk vert és amelyben benne volt minden elismerésünk és minden ragaszkodásunk...

Vasárnap folyt le Fejes István a tiszáninneri református egyházkerület püspöki méltóságába való beiktatása. A nemes aktusról részletes tudósításunkat a következőkben adjuk:

A fogadtatás.

Ködös, esős idő járt vasárnap, Fejes István püspök Ujhelyből a fél 8 órai vonattal ment át Sárospatakra s a társaságában ott láttuk a város és a környék vezető embereinek újszólván mindannyiát. Amint a vonat berobogott a pataki állomásra, felzúgott az ováció és a hatalmas tömeg, mely az utolsó zugig elborította az állomást, percek alatt éljenzte Fejes Istvánt. A főiskola énekkara egy pompás alkalmi dalra gyújtott rá és a messze feketélő emberáradattól körülgyűrűzve, meghatóan köszöntö meg Fejes Istvánt a fogadtatást.

A püspököt Sárospatak közönsége nevében dr. Bessenyei Zénó főszolgabíró köszöntötte és szíves szavakkal adott kifejezést annak az örömmek, mely Fejes István püspökké való választását fogadta mindenfelé. A püspök halásan köszöntö meg az üdvözlést. Mint haza — úgymond — úgy jött Patakra, hiszen huszonhét éve kormányzója a pataki főiskolának. A maga részéről könnyen hárihat el minden üdvözlést, de amikor, mint az egyházkerület küldöttje jön, el kell fogadnia a kitüntető ünneplést. Az a kerület, melynek olyan főiskolája van, mint aminő a sárospataki főiskola, megérdemli az elismerést, a szeretetet. A közönség most fogatokra ült — a menet élén egy pompás négylovas hintóban Dókus Ernő társaságában Fejes István foglalt helyet — s a kollégium ősi épülete elé hajtottak.

A kollégium udvarán a diákság sorfala közt, a kollégium tanári kara és a tanuló ifjuság nevében dr. Rácz Lajos közigazgató köszöntötte a püspököt. Rámutatott arra az értékes szeretetre, melylyel Fejes István viseltetett mindig a kollégiummal szemben és kérte, hogy azt a szeretetet ne vonja meg új méltóságában sem a kollégiumtól. Fejes István megköszönte az üdvözlést, kijelentette, hogy a sárospataki főiskola gondját mindig a szíven hordta és azzal a régi elhatározással tér vissza új méltóságában is a kollégiumba, hogy ha a főiskola érdekeit szolgálja, akkor a magyar-ság, az egyház és az előrehaladás ér-

dekeinek teszen csak szolgálatot. A beszéd végeztével újból felzúgott az éljen. Majd a közönség széjjeloszlott s fél 10 órakor az imateremben gyűlt össze és onnan ment át a református templomba, hol 10 órakor vette kezdetét a beiktatási ünnepség.

A jelen voltak.

A beiktatáson jelen voltak — az imponálóan nagyszámú közönség sorában — Antal Gábor dunántuli, dr. Erős János debreceni ref. püspökök, Meczner Gyula főispán, Dókus Ernő és Dókus Gyula kamarások, Meczner Béla főrendiházi tag, báró Ragályi Balassa Ferenc, Ragályi Béla, Lengyel Manó nyug. ezredes, Szalay László nyug. főispán, Meczner József, Lukács József, Gömör vármegye alispánja, Fornszeck Béla törvényszéki elnök, Eisnerth István kir. főügyész helyettes, Bernáth Zoltán, Boér Károly egyetemi tanár, Eisenmann Oszkár kir. tan. pénzügyigazgató, Bereszászy István kir. tan. tanfelügyelő, Keresztessy Lajos ny. táblabíró, Nemes Lajos kir. tan., Kun Frigyes bankigazgató, továbbá az összes kerületi ref. esperesek és egyházkerületi gondnokok, köztük: Baksa Lajos dr. konventi előadó, B. Pap István és Nagy Károly theol. akad. igazgatók. Ragályi Béla, Radácsi György, Révész Kálmán, Czinke István, Szabó József dr., Geduly Henrik, Korbély Géza s még számosan, a vármegye főtisztviselői, a sárospataki jogakadémia, főgimnázium, a tanítóképző intézet, a miskolci ref. főgimnázium és számos társadalmi és kulturális egyesület küldöttségei.

A beiktatás.

Tíz órára zsufolásig megtelt a hatalmas református templom; tarka, szindus diszmagyarok és egyszerű fekete papi talárok szőtték be a színeket a nagyszerű külső képbe. És ott rezgett a levegőben a megindultság és áhitatok fonódtak a lelkek köré.

A beiktatási ünnepséget ifj. Fővenyessy Bertalan orgonajátéka vezette be, majd egy ájtatos gyülekezeti ének dallama hangzott fel. A megnyitó imádságot — nemes szárnyalással és művészen megstilizáltan — Révész Kálmán abauji esperes mondotta. A főiskolai énekkar karéneke után Dókus Ernő főgondnok megnyitotta a közgyűlést. Szíves szavakkal üdvözlötte a testvéregyház kerületek küldöttjeit és a közönséget, felhívta Szalay Lászlót, a kerület világi főjegyzőjét, hogy a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvét ismertesse meg. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a püspökválasztás folyamán 373 szavazat adatott le; megfélebbtetett egy szavazat, a hernádgyödi s szabálytalan volt három, az abarai, nemesbüki és felsőnyárádi. Az érvényes 373 szavazat közül 227 Fejes István sátoraljaujhelyi lelkészre, 138 szavazat dr. Tüdös István miskolci lelkészre adatott le, míg egy-egy Radácsy Györgyre, Révész Kálmánra, Bálint Józsefre és Novák Dezsőre jutott. Dókus Ernő főgondnok erre törvényes jogánál fogva a tiszáninneri református egyházkerület megválasztott püspökéül Fejes Istvánt jelentette ki, mire az

új püspök Radácsi György egyházkerületi lelkészi főjegyző előolvasása mellett letette az esküt.

Dókus Ernő beszéde.

Dókus Ernő beszélt most és a hatalmas, megkapóan szép beszéd szószerint itt következik:

Főtisztelendő és Méltóságos Püspök ur!

Az Isteni gondviselés mindene- ket bölcsen intéző kegyelme jónak látta haló poraiban is áldott patriarchánkat, püspökünket magához szólítani. Ezzel azon feladat elé állította egyházkerületünk gyűlé- kezeteit, hogy megüresedett helyét betöltsék, hogy a Szentgyörgyi Sá- muel, Csapi Márton, Szalai Sándor, a két Szathmáry-Paksi, ősi Fülöp Gábor, Apostol Pál, Zsarnay La- jos, dr. Kun Bertalan egyházkerü- letünk, sőt magyar protestáns egy- háztörténetünk nagy alakjaihoz méltó utódot emeljenek eme egy- házkerület püspöki székébe.

Hála a Mindenhatónak, egyház- kerületünk egész sorával rendelke- zik e kiváló férfiaknak, kik mind méltók lettek volna e diszes állásra. De ezen egyházkerület kötelekében eltöltött 45 év alatt tapasztalat az- on meggyőződést érlelte meg, hogy a méltók között Méltó- ságod a legméltóbb arra, hogy nagynevű elődeinek örökébe lépjen, hogy nagy tudáson alapuló, nagy adminisztrációs gyakorlatl pá- rosult, egy élet tapasztalatain át- szűrődött, kristályosodott ismereteit, lelkének kincseit, ezen legmaga- sabb egyházi vezető állásban, egye- temes egyházunk és egyházkerüle- tünk javára, még az eddiginél is hatékonyabban értékesíthesse, hasz- nosíthassa.

Negyvenöt év! Mily hosszú idő azoknál, kiknél a gondtalan sem- mittevésben telt el s mily rövid, akiknél az egész életet a közelet önzetlen munkássága tölti be, ara- nyozza meg.

Méltóságod 45 életévének min- den pillanata a nyilvánosság előtt, újszólván annak ellenőrzése mel- lett folyt le, szemünk előtt kap- csolódtak egymásba az érdem azon megszámlálhatatlan szemei, melyek ezen hosszú láncot alkotva övezik Méltóságod működését, személyét, amely láncnak legdrágább köve az érdem azon koronája, melyet egy- házkerületünk a teljesített, az ered- ményes munkáért a mai napon nyújt, hiszem, hogy összes, szá- mottevő, elfogulatlan magyar re- formátus testvéreink őszinte öröme és helyeslése mellett.

Mert Méltóságod öröknyomokat hagyó, áldásos működésének csak kisebbik fele az, melyet egyháza anyagi és szellemi felvirágoztatása, a sárospataki főiskola színvonala- nak emelése, egyházmegyéje és ezen egyházkerületben páratlan buzgalommal, köteleltségérzettel és fényes eredménnyel kifejtett, de ezen működést hirdeti egyetemes konventünk jegyzőkönyveink min- den lapja, zsinataink minden tör- vényszakasza, egyházi közéletünk minden fontosabb mozzanata s ezen

Még a **végeladásnál** is **olcsóbban** kerülnek eladásra férfi ruha szövetek, téli kabát kelmék és női costum szövetek. **Moskovits Herman** posztó és gyapjuszövet divatáruházában Sátoraljaujhely, Rákóczi-u. 6. (Kispiacz.)

működés Méltóságodnak magyar protestáns egyházunk történetében a megillető diszes helyet biztosítja.

Nehéz idők előtt.

Az egyházkerületünk bizalmának ezen jelével, ezen legmagasabb kitüntetéssel nemcsak az érdem koronáját nyújtja Méltóságodnak a múltban kifejtett működéséért, hanem a kormányt is, melylyel egyházkerületünk sokat hányatott hajóját biztos révbe vezetheti és a küzdő fegyvert is, melynek birtokában, módjában fog lenni szerzett jogainkat megvédelmezni, a megilletőket megszerezni.

Mert Méltóságodra püspöki székében nem a hosszú fáradság után méltón megillető pihenés, hanem egyházkerületében fokozott tevékenység, egyetemes egyházunk érdekében pedig nehéz munka és erős küzdelem várakozik.

Küzdelem és egyszersmind védelem, mely talán évszázadok óta nem volt oly nehéz, mint napjainkban, mert egyszerre több oldalról megtámadott egyházunkat kell megoltalmaznunk. Egyfelől saját hitsorsosaink hithűségének, erkölcsi erejének mindjobban terjedő meglazulása, párosulva az anyagi jólét biztosításának, a vagyonszerzésnek mohó, sokszor talán túlságba vitt vágyával, másrészt ellenfeleink azon eddig soha nem tapasztalt vehemenciával, szívóssággal, türelmetlenséggel folytatott támadása, mely végcéljában nem lehet más, mint hitsorsosaink megrendítése, elhódítása és nehéz küzdelem árán megszerzett jogaink megcsontítása.

Egyházkerületünk úgy a kormányt, mint a fegyvert nyugodtan s azon tudatban helyezi Méltóságod kezeibe, hogy azt Isten adta nagy tehetséggel, a Gondviselés által megőrzött testi erejével, erős, hajthatatlan protestáns jellemével, bölcs előrelátásával, nyugodt ítél-tével, egyetemes egyházunk és ezen egyházkerület javára eredményesen és diadalmasan fogja kezelni.

Ezen remény, ezen tudat által áthatva üdvözlöm Főtisztelendőséggedet, az egyenlők elsőjét, ezen legmagasabb papi állásában egyházkerületünk nevében és gondjaira bízom a hatalom jelvényét, egyházkerületünk püspöki pecsétjét, azzal, hogy azt Isten nevében, Isten dicsőségére, vallásunk, hitelveink védelmére, anyaszentegyházunk és minden híveinek javára, boldogítására használja.

De talán nem lépek túl az engem megillető hatáskört és nem követek el tapintatlanságot, ha ezen ünnepélyes pillanatban néhány szóval megemlékezem magamról is és érintem azon érzelmeket, azon törekvéseket, melyek jövőbeni működésünknek vezetni fognak.

Az én meggyőződéseim és ennek szerencsém volt már más alkalommal kifejezést is adni, hogy mint az egyházkerület főgondnoka, akkor vélem kötelességemet teljesíteni, ha tehetségemet, munkámat, buzgalmamot az egyházkerület lelkes vezetőjének támogatására rendelem, ezzel erejét fokozom, munkáját eredményesebbé teszem. De engem Méltóságodhoz évtizedek óta széleskörű közös tevékenység és ezen legközelebbi hivatali összeköttetésen kívül, 45 éves tisztelet, rokonszenv, barátság amazoknál sokkal erősebb szálai fűznek. Én a hivatali támogatáson kívül ezen érzelmek összességével jövők Méltóságod elé, kérve, hogy azokat hasonlókkal viszonzni, ezzel közös működésünket mindkettőnkre nézve kellemessé, felejthetlenné s a közérdekre nézve eredményessé, áldást hozóvá tenni méltóztatnék.

Szívem egész melegével üdvözlöm ezért Méltóságodat, mint tisztelt és szeretett elnöktársamat, egyházkerületünk püspöki székében.

A nemes páthosszal elmondott, költőien szép beszéd mélyen meghatotta a közönséget és úgy éreztük, a mindannyiunk szíve szerint beszélt Dókus Ernő, amikor annyira hűséggel, olyan találóan tudott mondatokat a Fejes István értékeiről.

A püspök válasza.

Nemes megindultsággal s meghatottan válaszolt Fejes István. Amikor letette az esküt, azzal kijelentette, hogy a püspöki hivatalt elfogadja és a pecséttel elismeri, hogy a kerület egyik kormányzója lett. Hálás szívvel köszöni, hogy magas korában őt emelte a kerület e felette kitüntetett állásra. Hosszu lelkesítő pályájának a megkoronázása ez a tény és megöregedetten nem is vállalta volna a nemes méltóságot, ha nem lennének tapasztalatai, amiket a köz javára fordítania: kötelessége. A munka, a küzdelem elől sohasem állt félre, vénségére sem fog. Vállalja hát a munkát, a fokozott kötelességeket. Részletesen programját máskor fejti majd ki. Hálás köszönettel veszi át a pecsétet és igéri, hogy olyan hűséggel fogja annak gondját viselni, mint elődje, a nagy ember, kinek emléke legyen örökkön áldott.

Most Vadász Pál, a legidősebb esperes, mint püspökhelyettes, a püspököt hivatalába beiktatottak nyilvánította és megható imában kért áldást reá. Felzendülvén a gyülekezeti ének, ének közben a püspök az Urasztala körül álló főgondnokkal, esperesekkel és gondnokokkal, egyházkerületi tanácsbírákkal kezelt fogott, felment a szöszékre, hogy elmondja székfoglaló beszédét. A régi, híres szónoki képességgel s megkapó hűvel elmondott beszédében utalt arra, hogy a hosszú küzdelem után fáradtan, nyugalom után vágyott s ha Isten másképpen határozott, akkor a kegyelemmel ajándékozott étellel köteles tovább dolgozni és küzdeni, mert a lelkipásztornak épen akkor nem szabad elvonulnia, mikor viharok zúgnak az egyház körül és annak bensejében. A lelkipásztornak végig kell harcolni azt a harcot, melyet Krisztus neki kijelölt. Mert az eskü holtáig kötelezi. A püspök ezután pásztori hitéről tett roppant mély hatást keltett vallomást s az evangélium szolgálatának magasatos hivatását fejtegette. Az egyház világi és lelkesi munkáitól és a hivatástól kéri azt a szeretetet, amelylyel ő viszont fogadja őket. Majd imádkozott. Fejes beszéde mélyen meghatotta a közönséget. A beszéd végeztével újból a gyülekezet énekelt, majd Dókus Ernő főgondnok a rendkívüli egyházkerületi közgyűlést berekesztette és a Hymnusz éneklésével ért véget a beiktatási ünnepség.

A küldöttségek tisztelgése.

Most a küldöttségek járultak Fejes István elébe. Dr. Antal Gábor püspök, konventi egyházi elnök a konvent s a református egyházkerületek nevében köszöntötte az új főpásztort. Antal Gábor dr. beszéde, amelybe Fejes működéséből vett mozzanatokat is befoglalt, igen megkapó volt s teljesen magával ragadta az ünneplőket. A testvér tisztai evangélikus egyházkerület nevében Geduly Henrik főjegyző beszélt, szintén nagy hatással. Ezután a különböző egyházi és világi küldöttségek tisztelgése következett a főiskola nagytermében.

A tisztánimeni ref. egyházkerület gondnoki és esperesi karának küldöttségét Mecser Béla főrendiházi tag, a sárospataki főiskola igazgató tanácsának küldöttségét Dókus Gyula főgondnok, Zemplénvármegye törvényhatóságának impozáns küldött-

ségét Dókus Gyula alispán, a sátoraljaujhelyi kir. pénzügyigazgatóság s számvevőség tisztikarát Eiszemmann Oszkár kir. tanácsos, pénzügyigazgató; a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék tisztikarát Fornszek Béla törvényszéki elnök vezette a püspök elé és a küldöttségek sorában ott voltak még a miskolci ref. főgimnázium igazgatóságának és tanári karának, továbbá a sárospataki tanintézeteknek, kulturális és társadalmi egyesületeknek küldöttségei. A főpásztor az üdvözléseket szeretetteljes szavakkal köszönte meg.

A bankett.

Délután 2 óraker a főiskola ujonnan épült tápintézeti éttermében hatalmas 300 terítékű bankett volt. A mint Fejes István a terembe lépett, orkányszerű erővel zúgott fel az éljen és folyt az ünneplés őszinte, lelkes kedvvel tovább. Az első tósztot Fejes István mondta zengésként keltő nyelven megkapó sikerű beszédében a királyt éltette. S azután megindult a beszédek áradata: Radácsy György Fejes Istvánt, Dókus Ernőt a felekezetek egyetértését és a felekezeti különbség nélkül megjelent vendégeket, Geduly Henrik nyiregházi ág. ev. lelkész, kerületi főjegyző Fejes Istvánt, Boer Károly egyetemi tanár, az erdélyrészi egyházkerület titkára Dókus Ernőt, Szalay László ny. főispán Geduly Henriket, Korbély Géza a költői lelkű főpásztort, Czinke István rimaszombati ev. ref. lelkész a kerület vármegyét s elsősorban Zemplénvármegyét, dr. Szirmay István Fejes Istvánt, Tóth Lajos szürtei lelkész a nagy történetirőt, Antal Gábort éltette. S sikeresebbnél sikeresebb tósztot mondtak még számosan, köztük: dr. Rátz Lajos, közigazgató, Fischer Fülöp sárospataki izr. rabbi, Miklóssy István ujhelyi gör. kath. lelkész, Szabó Zsigmond pataki főbíró. — S jókedvűen, a maga vidám, derűs hangulataival a késő délutáni órákba nyúlt bele a bankett.

Az étlap a következő volt:

- Kelvirág leves gombás rizsszel.
- Hideg balatoni fogas tartár mártással.
- Bélszín madeira mártással és pástétommal.
- Malac pecsenye salátával.
- Vegyes torta és írók tészta.
- Vegyes gyümölcs.
- Borok a főiskola terméséből.

Az ételeket Végh László, az ujhelyi Vadászúrt szálloda és vendéglő bérleje szolgáltatta fel és tükélyük, pompás izességük révén nagyszerű dicséretet adták a Végh László különben is elismerten kiváló konyhájának.

A város parlamentjéből.

Rendkívüli közgyűlés. — Költségvetés s zárszámadások nélkül. — A csatornázás körül. — dec. 14.

Tegnap délután rendkívüli közgyűlésre jöttek össze a városi képviselőtestület tagjai és a néhány órás tanácskozás szenvedélyes, tüzes vitákat provokált. A vitaközléshez apropóul az a tény szolgált, hogy esztendő óta hiábavaló minden igyekezete a képviselőtestületnek, a város költségvetései és zárszámadásai sehogyan sem készülnek el rendes időre. Hasztalan hozza meg a közgyűlés a maga határozatait, az adminisztráció ugy látszik erőtlen ahhoz, hogy a költségvetéseket és zárszámadásokat kellő időben juttathassa a képviselőtestület elé. Es ilyenformán előáll az a sajnálatos s szóval nem is menthető faktum, hogy a városnak évekre visszamenően nincsenek zárszámadásai, az 1909. évi költségvetését 1909. decemberében s az 1910. évi költségvetését csak ez esztendő késő őszén tárgyalhatta a képviselőtestület. A baj mélyre gyökerezik: egészséges, biztos alapokon nyugvó háztartás

nem nélkülözheti sem a zárszámadásokat, sem a költségvetéseket és a képviselőtestületnek minden energiájával kell arra tölnie, hogy ezek a lehetetlen állapotok megszüntessenek. A tegnapi közgyűlés egy másik tény bizonyosságával is szolgált: az árlejtésekre beérkezett pályázatok fölött — szakítva a régi gyakorlattal — ujabban a tanács határoz, jöllehet a képviselőtestület az egyetlen faktor, melyet az ilyen közérdeki ügyekben döntő szó illet meg.

(Egy kis viaskodás.)

Részletes tudósításunkat a következőkben adjuk:

Farkas Andor h. polgármester elnökölt a tegnapi közgyűlésen, melyen a képviselőtestület tagjai a rendesnél jóval nagyobb számmal vettek részt. Pataky Miklós főjegyző ismertette a törvényhatóság határozatát, melylyel a város 1909. évi költségvetését jóváhagyta. S határozatában a vármegye rosszsalását fejezi ki a fölött, hogy az 1909. évi költségvetést a város csak 1909. decemberben tárgyalta. A kérdés megvitatásához dr. Erényi Manó, Halász József, Miklóssy István, dr. Grósz Dezső s dr. Haas Bertalan szóltak és mindannyian éles szavakkal itélték el azt a könnyelműséget, melylyel a tanács a költségvetések és a zárszámadások elkészültének tényét kezeli. Különös érdekességgel hatott a dr. Grósz Dezső felszólalása, aki megállapította, hogy nemcsak a tanács hibás, de hibás a pénzügyi bizottság és annak volt elnöke, Miklóssy István is, akiknek kötelességük lett volna, hogy a költségvetések és a zárszámadások kellő időben való betérjesztését szorgalmazzák. Miklóssy István a váddal szemben tiltakozást jelentett be, majd később dr. Haas Bertalan is argumentált a Miklóssy igaza mellett azzal, hogy a pénzügyi bizottságnak kezdeményezési joga nincs. Farkas Andor bejelentette, hogy minden erejével igyekszik majd azon, hogy ez az abuzus megszűnjék és hiszi, hogy a jövő évi költségvetés a legrövidebb időn belül a képviselőtestület elé kerülhet. S a Miklóssy István és a dr. Grósz Dezső közti csatározás konkluziójaul megállapíthatjuk, hogy a küzdelemben nem dr. Grósz Dezső maradt — alul.

(Napirenden.)

A tűzoltó-téri napipiac folytatóság kikövezésére megszavazott a képviselőtestület 450 koronát és a Kincsesy Péter indítványára felszólította a tanácsot, hogy gondoskodjék a napipiacnak két villanylámpával és egy illemhelylyel való ellátásáról. Salamon János és társa budapesti cég felebbezést adott be a tanács azon határozata ellen, melylyel a Dianna fürdő szénszükségletének ellátása tárgyában hirdettet árlejtés eredményét állapította meg. Dr. Grósz Dezső, Némethy Bertalan, dr. Haas Bertalan, Alexander Vilmos, dr. Erényi Manó s dr. Chudovszky Móríc hozzászólásai után kimondotta a közgyűlés, hogy a pályázatok felett nem a tanácsé, de a képviselőtestületé a döntő szó. A beadott felebbezést átutalta a pénzügyi bizottsághoz elbírálás végett és kötelezte a polgármestert arra, hogy a szentet a vasuti állomáson a városi gazda vegye át és a befuvarozás hatóságai felügyelet mellett történjék. — Molnár Emilia és Molnár Zoltán illetőségei megtagadtattak. — Az ipari és tanügyi tanácsosi állás szervezése tárgyában beadott javaslatot levették a napirendről, miután a közigazgatási bizottság a javaslatot előkészítés végett kiadta a polgármesternek. — Felir a képviselőtestület a vármegye törvényhatóságához, hogy a faiskola fenntartása alól mentse fel a várost. Az Egry József és társaival kötött adásvételi szerződés jóváhagyására

a képviselő... rendkívüli... delte el. — nyára elhat... fél fogja k... olyan értele... hogy a város... összege a... Némethy B... helynek — segélyt kap... és ebben... is meg az... szesedése... már 50% s... kívánatos t... állami segít... nya az ujab... lékhoz mér... nyozza, hog... József orszá... gelyével kis... velyését. A... magáéva is... Ismerté... tározata, m... Miksa nap... évi január... maztatásá... ban, hogy... csak akkor... vezették ter... január első... dovszky M... rozta a kép... Hönsch D... és Hajnal... vizsgálgják... és adjanak... vonatkozó... hetnek el a... Ennél a p... Bertalan, h... közgyűlése... kell lenni... kezik — u... — hogy a... felvilágosít... Andor kijel... fog, hogy a... mal vegyer... tületi közg...

A vár

A közigazga... István üdvö... A várm... sága Mecze... lete alatt... ber havi ü... alkalommal... rozott tanu... hogy zav... látja el a... adminisztrá... szolgálja a... vármegye... a rendes k... megyei köz... vonalon a... tási bizotts... szióval hat... ról-hónapra... nyugvással... megye köz... Napire... tette, hogy... egyházkerü... lával meg... ságra Fej... Valól... zottságra... ispán —... érdemest... elismerés... jelentkez... ez a vá... hogy ez... jainak ké... ügyeinek... a közeli... dőbb le... pökké le... a közeli... gunk leg... mesebb t... Fejes Ist... demeit, ... nem kiv...

A sátoraljaujhelyi izraelita anyahitközség fürdőháza
1911. évi február hó 1-től 3 évre kezelésre átvehető.

Érdeklődők sziveskedjenek bővebb felvilágosítás végett január hó 7-éig a hitközség titkári hivatalához fordulni,

a képviselőtestület január 25-ikére rendkívüli közgyűlés összehívását rendelte el. — A polgármester indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy fel fogja kérni a város képviselőjét olyan értelemben való közbenjárásra, hogy a városoknak adott állami segélyösszege a jövőben emeltessék fel. Némethy Bertalan előadta, hogy Ujhelynek — amikor a 9 ezer korona segélyt kapta — 34% volt a pótdója és ebben az arányban állapítottatott is meg az állami segélyből való részesedése, most azonban a pótdó már 50% s jövőre még nagyobb lesz, kívánatos tehát, hogy Ujhelynek az állami segélyből való részesedési aránya az újban való pótdó százalékhöz mérten állapítottassék. Indítványozza, hogy a képviselőtestület Kazy József országgyűlési képviselőnk segélyével kísérelje meg a sérelem orvoslását. A közgyűlés az indítványt magáévá is tette.

Ismerttetett a tanács azon határozata, melylyel kimondotta Fränkel Miksa napidíjas mérnöknek a jövő évi január 1-ig való további alkalmaztatását, azzal a feltétellel azonban, hogy az e havi járandóságaihoz csak akkor formálhat jogot, ha a vezeték terveivel és költségvetésével január elsejére elkészül. Dr. Chudovszky Mór indítványára elhatározta a képviselőtestület, hogy felkéri Hönsch Dezső műszaki főtanácsost és Hajnal Dezső főmérnököt, hogy vizsgálják felül a vízvezeték terveit és adjanak véleményes jelentést arra vonatkozóan, hogy mikorra készülhetnek el a tervek és a költségvetés. Ennél a pontnál szóvá tette dr. Haas Bertalan, hogy a tanácsstagoknak a közgyűléseken teljes számmal jelen kell lenniök, mert különben bekövetkezik — ugyanugy, mint ezuttal is — hogy a képviselőtestület szakszerű felvilágosításokat nem kaphat. Farkas Andor kijelentette, hogy intézkedni fog, hogy a tanács tagjai teljes számmal vegyenek részt a képviselőtestületi közgyűléseken.

A vármegye novembere.

A közigazgatási bizottság ülése. — Fejes István üdvözlése. — Hivatali jelentések — dec. 14.

A vármegye közigazgatási bizottsága Meczner Gyula főispán elnöklése alatt hétfőn tartotta meg december havi ülését. S mint annyi más alkalommal, ezuttal is annak a határozott tanuságával szolgált az ülés, hogy zavartalan eredményességgel látja el a maga teendőit a vármegyei adminisztráció és híven, becsületesen szolgálja a közérdeket. Szencszió a vármegye novemberének nem voltak: a rendes kerékvágásban halad előre a megyei közigazgatás és teljes minden vonalon a rend. A hétfői közigazgatási bizottsági ülés ezzel az impresszióval hatott és a tény — a hónapról-hónapra ismétlődő tény — megnyugvással kell, hogy fogadja a vármegye közönsége.

Napirend előtt a főispán bejelentette, hogy a tiszáninneni református egyházkerület a Kún Bertalan halálával megüresedett püspöki méltóságra Fejes Istvánt emelte.

Valóban felemelő tudat a t. bizottságra nézve, — mondotta a főispán — hogy tagjai kiválóságának, érdemesültségének kitüntetése, közeliismerése ugyszólván napirenden jelentkezik, de megnyugtató lehet ez a vármegyénk közönségére is, hogy ezen t. bizottságban legjobbjainak kezében láthatja legfontosabb ügyeinek intézését. A kitüntetés — a közeliismerés egyik legkiemelkedőbb esete Fejes Istvánnak püspökké lett megválasztása — mert a közeliismerés koszorúja bizottságunk legrégebb és egyik legérdemesebb tagjának jutott osztályrészül. Fejes István tagtársunk kiváló érdemeit, ernyedetlen munkásságát nem kívánom ed alkalommal rész-

letesen ismertetni: megtették és megteszik ezt erre hivatottabbak, de igen is elnöki tisztemhez tartozónak ismerem, sőt kötelezettnék érzem magamat, ami igaz örömmel is tolmácsolni s a meleg szív forró érzésének igaz szavaival köszöntöm őt, mint a tiszáninneni ref. egyházkerületnek megválasztott fő-tisztelendő és méltóságos püspökét. S miután ezen ülésünkben személyesen nagy sajnálatunkra nincs szerencsénk tisztelhetni őt, azt hiszem, hogy a t. bizottság egyetelmű akaratával találkozom akkor, midőn az elnöki székbe arra kérem, hogy Fejes István t. tagtársunk közörmöt keltő megválasztása felett igaz örömmel, tiszteletünkkel, üdvözlésünkkel jegyzőkönyvünkben örökössük meg, azon hőbb kívánságunk kapcsán, hogy adjon neki a Gondviselés magas egyházi hivatalának betöltéséhez, egyházának és hazánknak várt legeredményesebb szolgálathoz s a mi diszünkre lankadatlan erőt, kitartó egészséget s öt évek hosszú során még igen sokáig családi boldogságban tartsa meg. Egyben kérem a t. bizottságot, hogy Fejes István tagtársunkat ezen határozatunkról jegyzőkönyvi kivonattal értesíteni méltóztassék.

A bizottság az indítványhoz egyhangú lelkesedéssel járult hozzá. — Majd bejelentette a főispán, hogy a földművelésügyi miniszter a bizottság gazdasági elnökjévé dr. Molnár Viktor országgyűlési képviselőt nevezte ki és lelkes szavakkal üdvözli dr. Molnár abból az alkalomból, hogy ezuttal vett először részt a bizottság ülésén. Dr. Molnár Viktor hálásan köszöni a szíves szavakat és tudatában van annak a feladatnak, amely reá vár. Minden erejével iparkodik majd azon, hogy a vállalt kötelességeinek eleget tehessen és kéri a reá váró munkához a bizottság jóakarátát.

Részletes tudósításunkat egyébként a következőkben adjuk:

Az alispáni jelentés.

A Meczner Gyula főispán elnöklése alatt lefolyt ülésen jelen voltak: Dókus Gyula alispán, Thuránszky László főjegyző, Bernáth Aladár és Izsépy Zoltán tb. főjegyzők, Pintér István árvaszéki elnök, dr. Löcherer Lőrinc tiszti főorvos, dr. Szirmay István főügyész, Somogyi Bertalan alügyész, dr. Mízsák József és Mattyasovszky Kálmán aljegyzők: az állami hivatalok vezetői közül Hönsch Dezső műszaki főtanácsos, Eiserth István kir. főügyész-helyettes, Eisenmann Oszkár pénzügyigazgató, Beregszásy István tanfelügyelő, a bizottság választott tagjai közül: Lehoczky Endre, Matolai Étele, dr. Molnár Béla, Nagy Barna, gróf Széchenyi Ernő és ifj. dr. Molnár Viktor gazdasági előadó. — Meczner Gyula főispán napirend előtti bejelentéseiről — e tudósítás bevezető részében adunk számot.

Dókus Gyula alispán novemlert havi jelentését Thuránszky László főjegyző olvasta fel és a jelentés szerint a főispán dr. Pauliczky István díjtalan közíg. gyakorlókat díjaz gyalornokká, dr. Csendes Viktor tarcali lakost pedig díjtalan közíg. gyakorlóknak nevezte ki. Császár Pál elhalálozása folytán a tokaji szolgabírói hivatalhoz kiegészítő munkaerőül Mertens Arthur tb. szolgabírót rendelte ki. Tóth Emil mikóháza segédjegyző állásáról lemondott, ugyszintén lemondott állásáról Molnár Sándor kistárkányi segédjegyző is. A radi segédjegyzői állásra nov. hó 14-én Bánóczy László segédjegyző választott meg. Gálszécs nagyközségben az újonnan rendszeresített segédjegyzői állásra nov. hó 12-én Szomján Dezső okl. jegyző választott meg. A nagymihályi járás főszolgabírája Andrej János sámogyi községi bíró ellen köteletségének hanyag teljesítése miatt a fegyelmi eljárást elrendelte. A szerencsi járás főszolgabírája Strömpl

József monoki körjegyzőt 10 korona rendbirságban marasztalta el.

A kassai m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság értesítése szerint bűncselekmények az elmúlt hó folyamán a következők számban fordultak elő a vármegye területén: Hatóság elleni erőszak 7, vallás szabgyakorlata elleni bűncselekmény 1, rágalmazás és becsületsértés 13, ember élete elleni bűncselekmények 3, testi sértés 94, személyes szabadság megsértése 5, magánlak megsértése 5, lopás 97, rablás és zsarolás 2, sikasztás és hűtlen kezelés 4, jogtalan elsajátítás 2, orgazdaság és bűnpártolás 5, család 2, más vagyonának megrongálása 20, gyujtogatás, tüzokozás 25, vaspályák megrongálása 1, fegyvereserő elleni bűntettek 2, egyéb törvényekre ütköző bűncselekmények 3, kir. járásbíróhatóság hatáskörébe utalt kihágások 14, közig. hatáskörébe utalt kihágások 180 esetben. Sátoraljaujhely r. t. városban a személy- és vagyonbiztonság általában kielégítő volt. Lopás büntette 5, lopás vétsége 17, egyéb büntett vagy vétsége 13 esetben fordult elő, illetőleg ennyiszor foganatosított nyomozás. Baleset bejelentés 15 történt nagyobbára jelentéktelen sérülésekről.

Az amerikai kivándorlás.

Amerikába kivándorolt Sátoraljaujhely r. t. városból 2, a szerencsi járásból 17, a tokajból 18, a sárospatakiból 11, az ujhelyiből 35, a bodrogköziből 31, a gálszécsiből 61, a varannóiból 32, a nagymihályiból 62, a homonnaiból 19, a szinnaiból 73, a sztrópkóiból 22, a mezőlaborciból 20, összesen 413 egyén. — Amerikából visszatért Sátoraljaujhely r. t. városba 3, a szerencsi járásba 14, a tokajba 3, a sárospatakiba 8, az ujhelyibe 7, a bodrogközibe 8, a gálszécsibe 10, a varannóiba 16, a nagymihályiba 10, a homonnaiba 10, a szinnaiba 16, a sztrópkóiba 8, a mezőlaborciba 10, összesen 123 egyén.

Az enyhe időjárás következtében a gazdálkodók itt-ott még most is végeznek tél alá való szántásokat, egyébként a külső mezei munka szünetel. Az őszi vetések a kedvező enyhe esős időjárás mellett igen szépen fejlődnek. — Az állategészségügyi állapotok általában jók, ragályos állati betegségek csak szórványosan fordultak elő.

Az elemi iskolák és óvodák több községben az ott fellépett vörheny illetve kanyarójárvány miatt bezártak. Így Sátoralja r. t. városban, Mád, Vajdácská, Barancs, Garany, Bodrogserdahely és Gálszécs községekben. Egyebütt a tanítás zavartalanul folyik. Az iskolamulasztásokkal szembe a megtörő rendszabályok szigoruan alkalmaztatnak.

Hivatalos beszámoló.

A jelentés tudomásul vétele után elhatározta a bizottság, hogy az üléseit a jövőben is minden hónap második hétfőjén fogja megtartani. Harmincnyé kivételes nősülés iránti kérelem kedvezően való elintézése után, a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895. évi XLVI. t.-c. reviziója tárgyában tette magáévá a bizottság dr. Mízsák József aljegyző előterjesztését. Friedmann Lipót szomotori lakos tejhamisítási ügyben kelt felebbezése elutasított. Sátoraljaujhely utadójából 3721, Virava és Csabaköz község utadójából 25, Mád község utadójából 24, Varannó utadójából 27, Szerencs utadójából 33 korona töröltetett. Mauks Árpád alsógyertyáni lakosnak Malonyay Ferenc ellen beadott közegészségügyi panaszát elutasította a bizottság, ugyszintén elutasítottak Sugó Józsefné, Maczkó János, Hurni János s Karaj Pál felebbezései. A sárospataki „ujberek” birtokosság szervezkedési határozatát jóváhagyta a bizottság és elutasította Illésházi Endréné Bálint János mádi főjegyző összeférhetlensége tárgyában beadott panaszát.

Pintér István árvaszéki elnök jelentette, hogy a gyámügyi közigazgatás a múlt hónapban zavartalanul funkcionált, akadály nem fordult elő és a tisztviselői kar minden hátralék nélkül dolgozta fel a kiosztott ügydarabokat. Dr. Löcherer Lőrinc főorvos jelentésében konstataulta, hogy az általános közegészségügy a múlt hónapban rosszabbodott, a kanyaró és a vörheny járványszerűen lépett fel és a megbetegedések száma 342-ről 516-ra szökött fel. Jelentette továbbá a főorvos, hogy a belügyminiszter Örös, Páczin és Karcsa községeknek közutak létesítésére 4000 koronát utalt ki. Révész György törvényhatósági főállatorvos jelentése szerint az általános közegészségügyi állapot rosszabb volt, mint a múlt hónapban. Az országosan uralkodó száj- és körmőfájás már a vármegye több községében is fellépett járványszerűen. Eiserth István főügyész-helyettes jelentése az ujhelyi ügyészségi fogház mult havi állapotáról adott számot.

Adó, tanügy s közlekedés.

Eisenmann Oszkár pénzügyigazgató bejelentette, hogy novemberben egyenes állami adóban 771948 korona (az előző év novemberében befolyt összegnél 127205 koronával több), hadidíjban 19268 (+ 1820), bélyegilletékben 27623 (+ 1253), dohányjövédékben 117128 (+ 64124), sőjövédékben 5378 (— 994), fogyasztási adóban 1297301 (+ 555592), jogilletékben 178855 (+ 43377) s díjjövédékben 1401 (+ 213 korona folyt be. Fizetési halasztás illetékre 12 s adóra 20 esetben adatott. — Kemechey Béla radi körjegyzőnek pénzbírság kirovása ellen beadott felebbezése elfogadtatott. Lefkovits Mór sátoraljaujhelyi, Tóth Sándorné ladamóczy, özv. Kovács Károlyné sátoraljaujhelyi lakosok adótörles iránti kérelmeinek helyt adott a bizottság, mig Zinner Henrik sátoraljaujhelyi és Zempléni Moskovits Géza alsókörtvélyesi lakosok házbéradó helyesbítése tárgyában beadott felebbezéseit elutasította. Tíz esetben megindított a dologi végrehajtás és 11 esetben kimondta a bizottság a behajthatatlanná vált adók törlesztését.

Beregszásy István tanfelügyelő beszámolt a múlt hónapban eszközölt iskolalátogatásokról és konstataulta, hogy az iskolák előrehaladása nagy általánosságban kielégítő. Tudomásul vétetett Osváth Endréné bodrogzásdányi községi tanítóvá való megválasztása, a vécei iskolai alapítvány rendezésének kérdése a tiszti ügyészek, a sárospataki és tarozali izraelita iskoláknak tandíjkérvényei — a tények megállapítása végett — meg a járási főszolgabírónak adatnak ki. Jóváhagyott végül a bizottság több rendbeli iskolai s könyvtári számadást és elutasította Bakajár Jánosnének a kisdómási iskolai adókövetése ellen beadott felebbezését. — Hönsch Dezső műszaki főtanácsos jelentette, hogy az állami és törvényhatósági utak jókarban vannak és közlekedési akadályok nem fordultak elő. Megadott több tüztávlaton belüli építkezésre az engedély és elutasította a bizottság Bodzásujlak és Bodrogolaszi községeknek a községi közutakat megállapító alispáni véghatározat ellen beadott felebbezéseit. A tanácskozás déli 12 órakor ért véget.

A város érdekeiért.

Uj alakulat. — A polgármester választás előtt. — Dr. Reichard Salamon jelöltisége. — dec. 14.

A városi politika nagyon komolyan és immár elodázhatatlanul megérett a restaurációra. El kell következnök a jobb időknek: ezerfelőlről nehezedik ránk az élet és naprólnapra mind keservebben érezzük, hogy össze kell fogni minden erőnek és vállvetetten, együttvaló munkával kell sikra szállnunk a város

érdekeiért. Ez a tudat és az igyekezet, hogy komolyan hozzá kell látnunk a város fejlesztés nagy kérdéseire, tegnap egy újabb akciót vetett fel. A Magyar Király szálloda nagytermében megalakult dr. Nyomárkay Ödön elnöke alatt egy — a képviselőtestület soraiból való — állandó szervezet és a maga programját a következőkben formulálta meg:

Azok a közel jövőben megoldásra váró nagy horderejű feladatok, amelyek városunk jövő fejlődésére korszakalkotó kihatással fognak bírni, kivánatosak teszik, hogy a képviselőtestület békés és harmónikus működésének feltételeit biztosítsuk. A megépítésre váró csatornázás, kövezés, világítás, középítkezés, napipiac rendezése, a kereskedelem s ipar fejlesztésének közhatósági segélyezése, az általános drágaság csökkentése, Ujhely központi jellegének méltó emelése, új megélhetési források teremése s a létezők javítása, a „Vörös-Ökör” épületének és területének gazdaságos értékesítése: mind olyan kérdések, amelyek a míg egyrészt városunk fejlesztését polgárságunk anyagi boldogulásával vannak hivatva szolgálni, egyszersmind a polgárság anyagi megterhelésével járnak s így a legelfogultatlanabb, legbölcsebb s csakis a város érdekét szem előtt tartó szeretetteljes együttműködést kívánunk a képviselőtestület minden egyes tagjától.

Hogy ezt elérhessük, ki kell küszöbölni végre a képviselőtestületből minden politikai, felekezeti s személyi vonatkozást és ellentétet. Ha lehet a megértés békés szavával, ha kell a céltudatos harc erős fegyverzetével irtani kell minden irányzatot és szándékot, mely a városi érdek útjába akár a politikai célok, akár felekezeti különbségeket, a személyi torzalkodást állítják gátul.

A dr. Nyomárkay Ödön elnöke alatt lefolyt értekezleten a képviselőtestület tagjai nagy számmal vettek részt és Halász József, dr. Grosz Dezső, Némethy Bertalan hozzászólásai után egyhangú lelkesedéssel mondták ki az állandó szervezetnek megalakítását. Elnökké dr. Nyomárkay Ödön, alelnökké Némethy Bertalan, jegyzővé dr. Grosz Dezső s a végrehajtó bizottság tagjaivá Ehler Gyula, Alexander Vilmos, Grünbaum Simon, Halász József, dr. Kellner Soma, Lengyel Manó, dr. Molnár János, Reichard Lajos, Réz Gyula, Schweiger Ignác, Szöllösi Arthur és Walther László választattak meg. Az értekezlet kimondotta, hogy a folyó hó 22-re kiirt polgármester választás alkalmából a dr. Reichard Salamon jelöltsége mellett foglal minden erejével állást. A mozgalomhoz való csatlakozását eddig hatvan képviselőtestületi tag jelentette be.

A nyilvánosság előtt.

— dec. 14.

Illésházi Endre ur péntek estére új sikereket ambicionált. Illemtanárként lépett a dobogóra és jóízű mutatóvanyokkal szórakoztatta a közönséget. Megállapítja a büneimet és ne vegye rossznéven az olvasó, ha azal a dühös irással szemben, én most papírra vetek egy néhány sort. Minden szenvedélyesség nélkül, nyugodtan.

Illésházi Endre válaszol a multi cikkemre és olyanformán summázza a vétkeimet, hogy gyermek vagyok, az özvegy édes anyám nyakán élésködöm és rosszul festenek együtt — már mint Illésházi Endre és én — egy bretin. Beismerem: a büneim szörnyűségek és nincs más hátra, minthogy a mellem verjem és úgy próbáljak vezetelni. Kezdjük hát a dolog elején. Igaza van Illésházi Endrének, gyermek vagyok. Néhány hó-

nappal multam huszonhárom éves, míg az Illésházi Endre fejét már behavazta az idő és az ötvenharmadik évet tapodja. S ez mind nagyon szép, de mindenkinek joga lehet arra, hogy a maga ötvenhárom esztendő érettségével, a maga ötvenhárom esztendő komolyságával kevélykedjék, csak Illésházi Endrének nem. Mert hiszen maga Illésházi Endre írja, hogy az a multkor érintett cikk — a Gortvay Aladár ural való afférjében kelt cikk — úgy született meg, hogy ő is irt egyet, én is irtam egyet és a velem egykoru Haas Imre kritikája alapján csináltunk egyet a kettőből. Az ötvenhárom esztendő Illésházi tehát megjelentet a neve aláírásával egy olyan cikket, melyet egy *gyerkőc irt*, és amelyet — bocsásson meg Haas Imre e szóért, nem akarom megbántani — egy másik *gyerkőc bíralt felül*. És most ne csapja össze az ember a kezét s ne nevéssen jóízűen, ha ugyanez az Illésházi Endre kiáll a dobogóra és a legfőbb bünyömül — szembe kerülve velem — azt állapítja meg, hogy — *gyerkőc vagyok*.

De menjünk tovább. Papírra veti Illésházi Endre azt is, hogy az özvegy édes anyám nyakán élésködöm. S ezzel az ildomos, imponálóan kedély megállapítással szemben, két sorral lejjebb már azt írja, hogy hivatásos újságíró lévén, itt is — ott is — sőt egyszerre két helyen is megfizetnek. A következetesség igazán olyan markáns, hogy meg kell hajolnom előtte. Hát én megnyugtatom Illésházi Endrét, nem élésködöm senki nyakán. De nincs is szükségem rá, tisztességesen, szépen megélhetek a tollam után. Közel 150 forintot keresek meg — a huszonhárom évemmel — havonként s ez a pénz utíig elég ahhoz, hogy megálljak a magam lábán. De egyébként is, amikor Illésházi Endre azon a megállapításon keresztül akar kiteríteni, hogy az özvegy édes anyám nyakán élésködöm, hát — jöjjön az a másik sajtópör is — *hazudik*.

Nem akar velem egy brettlin mókázni: — mondja Illésházi Endre és mondja ezt olyan komikus önteltséggel, hogy haragudni sem lehet érte. Hát igenis mókáztunk mi már együtt egy brettlin, akkortájt, amikor hónapokon át társzerkesztője voltam a Sátoraljauhelynek és a nevünk együtt szerepelt a lap homlokán. Sőt tovább is mentünk. En vállaltam a felelősséget a Sátoraljauhelyért, míg Illésházi Endre a zombori hegyek alján a bort szüretelte. S akkor nem jutott eszébe Illésházi Endrének, hogy tulajdonképpen én csak gyerkőc vagyok, akivel együtt nem jól fest egy brettin. De logyen nyugodt Illésházi Endre, azzal az együttesen való titánkodással én *sohasem* fogok büszkélkedni.

S most láthatja a szives olvasó, hogy milyen szörnyű bűnök nyomják a lelkemet. Vád alatt sohasem álltam és a hosszú esztendőik során, amióta itt robotolok az író asztal mellett, bár sokcsatát verekedtem végig, soha egy pöröm sem volt. De huszonhárom esztendő vagyok és Illésházi Endre ezt a huszonhárom esztendőt nem tudja meg bocsátani nekem akkor, amikor szemben állunk. — De sietve, fűgén felejt el, ha az ő oldalán csatázom és a segítségemet veszi igénybe. A szabadgondolkodó, a tizenhárompróbas demokrata kiáll a porondra és verve a mellét, hogy intellektuel, minden pirulás nélkül köt bele nem az állításaimba és nem az érveimbe, de abba, hogy huszonháromesztendő vagyok. A Gyuró nemzetség gögje viszkett meg Illésházi Endrében, a fennhéjázó, kevély dacosság s messze elmaradt — az akaratlan pózzal — a szabadgondolkodó. Haj, ha majd eljár az idő és az én halántékomra is odaféhrlik az öregség — az ötvenhárom esztendő idején — istenbizony nem avval fogok argumentálni, hogy egy *gyerkőc* csak az ellenfelem, de az is

igaz, hogy nem is fogom egy *gyerkőccel* megírtni a nevem aláírásával napvilágot látott cikket.

S még csak annyit. Amit a multkor megírtam, azt állom. Illésházi Endre oda irta a nevét az én írásom alá és Illésházi Endre pénzt fogadott el olyan közlésért, ami nem hirdetés és nem reklámhir volt. A bíróság előtt szívesen bizonyítom mindezt, s ha kívánja, tudom bizonyítani azt is, hogy a Hild cég nekem éppen a kétszeresét ajánlotta annak az összegnek, amit Illésházi Endre kapott. En nem fogadtam el azokat a forintokat, de hát én *abrákért* dolgozom, Illésházi zsebre gyurta, ami természetes is, hisz ő *idealizmusból* csinálja az ujságot. Egyébként a cikkéért — miután a lovagias uton való elintézés elől kitért — pörlöm Illésházi urat.

Roboz Hugó.

HIREK.

Tanítók gyűlése. Az állami polg. leányiskola tornatermében közgyűlésre jöttek össze folyó hó 13-án a zempléni megyei általános tanítóegyesület tagjai, hogy az egyesületi élet terén is kifejtessék ténykedésüket. A közgyűlést választmányi gyűlés előzte meg, melynek főcélja a közgyűlés tárgyainak előkészítése volt. A gyűlést d. e. 9 órakor Hodossy Béla elnök nyitotta meg, beszámolván az egyesületi ez évi ténykedéséről. Szívélyesen üdvözölte a közgyűlésen megjelent tagokat, ugyszintén Beregszászy István kir. tanfelügyelőt, ki az egyesület munkájából kivieszi részét és hathatósan irányítja és elősegíti annak ténykedését. Egyben bejelenti, hogy nagy elfoglaltsága miatt az elnöki diszes tisztséget továbbra nem vállalhatja. Beregszászy István felszólalásában igazolja azon okokat, amelyek a népszerző elnök lemondásának indokaiul felhozott, de mivel hamarjában oly megfelelő egyént nem találhatnak, ki a közbizalmat magához ragadhatná, kéri az elnököt, hogy tisztségét még egy évig tartsa meg. A kir. tanfelügyelő ezen indítványát a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Miután az egyesület működéséről jelentés tétetett, Hodossy Béla tartott igen érdekes előadást a modern tanítóképzésről és a tanítói állásról. Kiemelendő ama indítványa, amelylyel a tanítóképzőnek 5 évfolyamra való emelését sürgeti. A jelenlévő tagok s vendégek élénk tetszéssel fogadták ez értékes felolvasást s az indítványt is magukévá tették. Majd a beérkezett pályamunkákról tett Kötse István tan. egy. igazgató jelentést. A bíráló bizottság egyhangulag jutalomra érdemesnek találta: „Szociális pedagógia az iskolában” c. dolgozatot, melynek szerzője Molnár Gyula pädicsi tanító. — Majd az új pályakérdések terjesztettek elő. A számvizsgáló bizottság jelentését Szabó Jakab terjesztette elő. minekutána a tisztikarnak a felmentvény megadott s a közgyűlés Diviaczky Rezső pénztárnoknak elismerését fejezte ki. A közgyűlés utolsó pontja az ösztöndíjak odaitélésének kihirdetése volt. D. u. 2 órakor közebéd volt a „Vadászkürt”-ben, mely alkalommal sok szép pohárköszöntő hangzott el. K. Ö.

— **Felhívás.** A dr. Nyomárkay Ödön elnöke alatt megalakult városi párt holnap délután 3 órakor a Magyar Király szálloda nagytermében ülést tart. Az elnökség ezuton nyitja a párt tagjait, hogy az ülésen lehetőleg teljes számmal sziveskedjenek részt venni.

— **A munkaszünet felrüggesztése karácsony előtt.** A karácsony előtti vasárnap, azaz folyó hó 18-án a kereskedők egész nap nyitva tarthatják üzletüket.

— **Elmaradt közvacsora.** Az izr. Betegsegélyző egyesület f. hó 18-ikára hirdetett jótékony célú közvacsorája közbejött akadályok miatt csak későbbben lesz megtartva. Az elnökség a közvacsorát január első felében fogja rendezni és erről az egyesület tagjait értesíteni fogja.

— **Szilveszteri multság.** A sátoraljauhelyi máv. alkalmazottak köre saját könyvtárának alapja javára f. évi december hó 31-én a vasuti vendéglő I. és II. oszt. éttermében zártkörű szilveszteresti táncmultságot rendez személyenként 2 korona, családonként 4 korona belépő-díjjal. A multság este 9 órakor kezdődik.

— **A színházról.** Vasárnap este félig megtelt ház előtt a Böregér repriére került a sor. Strausz operetta legjavából: csupa könnyű, kedvesen bugygyanó frissesség és ahogy színesen és pazar gazdagsággal ömlik a zenekarból, régi remiszceenciák elevenednek meg. A klasszikus időkől való, amikor még a strauszjánosok, az offenbacek és a kontijózsefek uralták az operettszínpadot. Es a vasárnap esti előadás, melylyel színe hozta a társulat a Denevért, a legjava közül való mindannak, amivel idáig szolgált a szezon. Könnyed elevenséggel, tarkán öltött testet a darab s a publikum szívesen, sok szeretettel tapsolta végig az estét. *Feledi Boriska* pajzán jókedvvel és folsorakoztatva minden soubrett erejét, járt elől az ensemblé élén. *Solti Vilma*, *Fátyol Hedvig*, *Áldory László*, *Székely Gyula*, *Solti Ernő*, *Ernyey János* és *Márkus Sándor* vitték a főbb szerepeket és jókedvűen, sok ötlettel játszva össze, minden erejében és minden megköphatatlan varázsával elevenítették meg a Böregeret. Tegnap este a Hódító keringő került színre. Jelentéktelen, átlag operett s az előadás sem mutatott fel szembeötlőbb értékeket.

— **Megszökött elmebeteg.** A helybeli „Erzsébet” kózkórház elmeosztályából folyó hó 5-én megszökött egy *Dobrovzski Andor* nevű, 21 éves, róm. kath. vallású, tőketerebesi illetőségű elmebeteg. Magyarul és tótul beszél, szöke rövid haju fiatal ember, akinek ismertető jele, hogy sokat nevet és közben magára hányja a kereszteteket.

— **Felborult kocsis.** Egy szép, fiatal leányt hoztak be e napokban súlyos sérüléssel a helybéli kózkórházba. A 19 éves leány a Tisza-tóltésen ment hazafelé atyja kocsián, amidőn a kocsis egy fordulónál hirtelen felborult s a kocsin ülő *Kornfeld Anna* a kocsihoz a földre zuhant. A leány az esés következtében kulcsontörést szenvedett, míg a kocsis sértetlen maradt. A súlyosan sérült leány nem vádolja a kocsist s a baleset a véletlen következménye.

Szegő Sándor divatruházának ezidei karácsonyi vásárja nagy szenzációt kelt, mert az összes raktáron lévő női felöltök, bluzok, aljak, kosztümök, pongyolák, leánykaruhák és az összes szörmeárúk mélyen áron alul lesznek kiárusítva. Igen alkalmas karácsonyi meglepetések.

DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek tisztelettel kéri a nagyrabesült megrendelőket, hogy a karácsonyi ünnepekre szánt fénykép nagytítások és festmények elkészítésével már most sziveskedjenek b. látogatásukkal megtisztelni, hogy több gondot fordíthassunk a képek művészi kidolgozására.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Főmunkatárs: **Majtényi Géza.**
Helyettes szerkesztő: **Roboz Hugó.**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

Egy valódi „Columbus” bokaszíjjal egy gyermekláda Czim a k

Szülőo

szülővesszők s beszerzésére legjobb hírnév

Szücs

szülőtelepét

Képes árjegytalommal ingyen árjegyeknek egy bad hiányozni, dekló dolgot tar ne mulassa eg

Olcsó ár, po

Több ezer K észé

Már megjelent!

»ZEMPLEN«

NAPTÁRA

AZ

1911-ik évre.

HUSZONNYOLCADIK ÉVFOLYAM.

Ára 1 korona.

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RÉSERVÉ

A REKLÁM

Allandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnék hirdetések és reklámok az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.
256 kitérő naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és Telefon
tervezetek ingyen! 12-06.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeltetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzése általott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K. 1.40 és K. 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **D. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz“**, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Egy valódi nikelzett női

„Columbus“ korcsolya

bokaszíjjal együtt olcsón eladó, gyermeklábra is alkalmas.

Czím a kiadóhivatalban.

Szőlőoltványok

szőlővesszők s finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Képes árjegyzéket tanuságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok, mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár, pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél.
Készelt: 3 millió.

Legcélszerűbb!

Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadrésű kötetben rövid és tömör leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikkét kiváló szakemberek írták, tehát adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel, amire a művelt embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

Az I. kötet 1911. elején jelenik meg, a II. és III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkeresk. (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrásy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Kocsilovak eladása.

Rudas: vércsederes, herélt, 6 éves; nyerges: fekete, jég-telen, herélt, 5 éves. Mindkettő gróf Dessewffy Miklós venceselli amerikai méneséből.

Eladja: Özvegy Dessewffy Józsefné, Tolcsva.

Kiadó lakás.

Kazinczy-utcai házamban 1911. évi május 1-től egy négy szobából, fürdőszoba és az összes szükségelt mellékhelyiségekből álló emeleti lakás bérbeadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Csapó Lajos,

Budapest I., Enyedi-utca 18. sz.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

A Budapesti Nagy Áruház teljesen feloszlik.

Az összes raktáron levő áruk, u. m.: női- és férfi ruhakelmék, vásznak, kanavászok, női és férfi fehérneműek, menyasszonyi kelengyék, szőnyegek, függönyök, sálók, téli kendők, paplanok, 1000 drb. ágylepedő liliomvászonból (drbja 80 kr.) Mindezen cikkek félárban lesznek kiárusítva.

A végkiárusítás nem a vásárló közönség megtévesztésére szolgál, hanem komoly elhatározáson alapul, amiről már az árak tetemes leszállításánál fogva is személyesen meggyőződést szerezhet.

Kiváló tisztelettel:

A BUDAPESTI NAGY ÁRUHÁZ

Sátoraljaujhely, Rákóczi utca sarok.

Megtekintés vételre nem kötelez.

3137/1910. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1910. V. 2144/6. sz. végzése foly-tán Primche Jakab 384 kor. követel-lésének és járulékaiknak behajtása vé-gett 1910. évi december hó 20-án dél-előtt 10 órakor Sátoraljaujhelyben, a gyártelepi nagy épületben földszint a végrehajtást szenvedő lakásán el-

árverezem azon 635 korona becsült ingókat, melyeket a sátoraljaujhelyi kir. jbirósági 1909. Sp. II. 712/3. sz. végrehajtást rendelő végzése folytán a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-sági 1909 V. 2144/2. számú végrehajtási jkvben felülfoglaltam s melyek az 1909. V. 1728/2. sz. végrehajtási jkönyvben 1-12. tétel alatt vannak összeírva, u. m.: butorokat, zongorát stb.
Sátoraljaujhely, 1910. december hó 5-én.

Rosner Imre, kir. végrehajtó.

2/1910. biz. sz.

Hirdetmény.

Véke és Bodrogszentes község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkekben előirt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1911. évi január hó 2-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15-18. §-ai és 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében a szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Királyhelmezz, 1910. évi december hó 10-én.

A betétszerkesztő bizottság:

Péterffy Béla,
vezető kir. járásbíró.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

nagy választéku

állandó bizományi raktár van

Sátoraljaujhely, Deák-utca 3. szám alatt.

Igen kedvező részletfizetési módokat.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

2678/1910. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1910. V. 174/5. számú végzése foly-tán Elek és társa budapesti czég 75 kor. 70 fillér követelésének és járulékaiknak behajtása végett 1910. évi december hó 19-én déli 12 órakor Sátoraljaujhelyben, Árpád-utca 1. sz. alatt, végrehajtást szenvedő lakásán

elárverezem azon 1280 koronára becsült ingókat, melyeket a sátoraljaujhelyi kir. jbirósági 1910. V. 174/2. sz. végrehajtási jkv.-ben 1-6 tétel alatt a budapesti V. ker. kir. járásbíró-ság 1909. Sp. XVII. 1826/3. sz. árverést rendelő végzése folytán lefoglaltam u. m.: butorokat stb.

Sátoraljaujhely, 1910. december 4.

Rosner Imre,
bir. végrehajtó.

! Karácsonyi ajándék!

féláron.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy egy budapesti gyermekjáték raktárt teljes egészében átvettem s így módomban áll

gyermekjátékokat, ingek, alsóruhák, nyakkendők, utazó bőröndök, pipák, szipkák, botok, esernyőket és a többi

gyári áron a t. közönség rendelkezésére bocsájtani.

Raktáram egész nap nyitva áll és megtekinthető, — a megtekintés vételre nem kötelez.

KLEIN FÜLÖP

gyermekjáték áruháza

Sátoraljaujhely, Fő-utca. Szántó M. ruháüzlete mellett.